

Verlag Informatieavond KWA+ Lopikerwaard 1 februari 2018

Datum: 1 februari 2018, 20.00-22.30 uur,

Locatie: Dorpshuis 'De Schouw', Lopik

1. Opening door Marcel Wijstma, omgevingsmanager

Marcel Wijstma heet de aanwezigen van harte welkom. Hij licht toe dat de avond opgesplitst is in twee onderdelen: het plenaire gedeelte waarin het verloop van het project en de huidige stand van zaken worden toegelicht en de werksessie waarbij er vier tafels zijn ingericht met gebiedskaarten van de vier trajecten in de Lopikerwaard. Hier kunnen vragen gesteld worden, opmerkingen en aanvullingen gegeven worden.

2. Korte samenvatting van de avond

Marcel geeft het woord over aan de Hoogheemraden Martine Leewis (Hoogheemraadschap van Rijnland) en Bernard de Jong (Hoogheemraad van de Stichtse Rijnlanden (HDSR)). Zij zijn beiden portefeuillehouder van het project KWA+. Bernard meldt dat Bert de Groot, portefeuillehouder gebied Lopikerwaard, vanavond niet aanwezig kan zijn vanwege vakantie.

Tijdens deze avond wordt toegelicht welke onderzoeken de afgelopen jaren zijn gedaan om te kijken welke maatregelen in de Lopikerwaard nodig zijn en om te informeren over de uitkomsten van de onderzoeken wat geresulteerd heeft in een voorkeursvariant.

De KWA+ zorgt in tijden van ernstige droogte voor aanvoer van extra zoetwater naar West-Nederland. Water is een overstijgende materie dat nooit tot één regio of één waterschap beperkt kan blijven. In tijden van wateroverlast kunnen wij ons overtollige water afvoeren naar het Hoogheemraadschap van Rijnland. Samenwerking met 'buren' is het sleutelwoord en de gezamenlijke inspanning is van groot belang voor beide waterschappen. De aanvoer van zoetwater naar West-Nederland is een calamiteitenmaatregel waardoor bij droogte en te veel zout water o.a. schade voorkomen kan worden bij bloembollenkwekers, boomtelers en natuurgebieden.

Door het veranderende klimaat is het doel van de KWA+ om de doorvoer van water in tijden van droogte op een robuuste manier te garanderen. Hiervoor dient de doorvoercapaciteit van de huidige $7\text{m}^3/\text{sec}$ vergroot te worden naar een doorvoer van 15m^3 per seconde. De verwachting is dat de maatregel 1 x per 8 jaar maximaal 3 maanden in werking zal treden, maar dit is afhankelijk van hoe het klimaat zich ontwikkelt.

Heel belangrijk is dat er draagvlak in het gebied is wat betekent dat er gekozen wordt voor een robuust watersysteem (minimale overlast) en grondverwerving via kavelruil (m.b.v. een kavelruilcoördinator). De Deltacommissaris benadrukte tijdens zijn werkbezoek aan Lopik op 16 mei jl. dat de KWA+ een robuust systeem moet worden.

Marcel Wijstma neemt het woord over en vertelt in het kort het verloop van het project tijdens de afgelopen periode. Tijdens de eerdere verkenningsfase zijn er 3 varianten ontwikkeld. Hier zijn enkele 'no-regret'-maatregelen uitgekomen. Dit zijn maatregelen die, los van welke variant voor de Lopikerwaard gekozen wordt, uitgevoerd moeten worden. De no-regret maatregelen bestaan uit het verwijderen en verbreden van de stuwten, het verbreden van de overspanning van de brug aan de Slangenweg bij knooppunt Polsbroek en maatregelen aan de Lansing (vooroever verwijderen).

Er is in 2016 gekozen voor een verlengde verkenning om het hydrologisch model te verifiëren met de praktijk, te onderzoeken hoe groot de kans op bodemopbarsting zou zijn en om de door het gebied voorgedragen isolatievariant nader te onderzoeken. Daarnaast is een klankbordgroep ingesteld, bestaande uit inwoners en ondernemers uit het gebied, om de wensen van het gebied goed te verwerken in de plannen.

In november 2016 is er een praktijkproef uitgevoerd en heeft er een bodemonderzoek plaatsgevonden. Uit de praktijkproef is gebleken dat de huidige capaciteit van het watersysteem 1,6m³/sec bedraagt en dat de uitkomsten in lijn zijn met de gebruikte rekenmodellen.

Een belangrijk gegeven uit het bodemonderzoek is dat i.p.v. 14,5 km grondverbetering 4 km grondverbetering nodig is om bodemopbarsting te voorkomen.

Vanuit het gebied is een extra variant aangedragen: de isolatievariant. Kenmerken van deze variant zijn dat de doorvoerroute geïsoleerd is van de andere watergangen en er een peilafwijking van 15 cm boven en 15 cm onder het zomerpeil wordt toegestaan. Deze variant is doorgerekend. Hieruit komt naar voren dat de variant een capaciteit heeft van 4,0 m/seconde, dit is een toename van 2,4 m/sec. Wel blijft een verbreding noodzakelijk van in totaal 2 hectare, plus aanpassingen aan het poldersysteem. De risico's voor het achterliggende gebied op wateroverlast is echter groter (complex te reguleren met automatische stuwen) en de investerings- en onderhoudskosten van deze variant vallen erg hoog uit.

Met de nieuwe kennis is maatwerkvariant 5 ontwikkeld. Deze variant is een combinatie van de 4 varianten.

Jasper Zalm, technisch manager KWA, neemt vervolgens met Google Earth de aanwezigen mee over het tracé van de KWA voor variant 5.

Huidige uitgangspunten Maatwerkvariant: variant 5

Verbreden watergangen

- Maximale verbreding van 5 m.
- Totaal areaal benodigde grond tussen de 5 en 10 ha.

Uitdiepen watergangen

- Uitdiepen met maximaal 0,5 m

Gedeeltelijke isolatie doorvoerroute

- Ca. 3 km van de 14,5 km is geïsoleerd

Peilstijging

- Berekende peilstijging over het geïsoleerde gedeelte is max. 10 cm (5cm binnen Peilbesluit en 5cm buiten peilbesluit)

Na de presentatie neemt Marcel Wijstma het woord over.

In deze variant is gewerkt met bovenstaande uitgangspunten. Hier kan echter in gevarieerd worden. Als bijvoorbeeld blijkt dat een hogere peilstijging voor het gebied acceptabel is, dan vermindert de benodigde verbreding en het daarvoor benodigde grondareaal. Dit staat nog niet vast. In de planuitwerkingsfase zullen we samen met het gebied moeten kijken wat de ideale afstemming is.

De 5 varianten zijn allen beoordeeld en vergeleken op onder andere:

- Effecten omgeving
- Robuustheid watersysteem
- Kosten (aanleg en beheer)
- Planning

In de vergelijking scoort variant 5 “maatwerk” het hoogst. Het verschil tussen variant 4 en 5 zit vooral in de robuustheid van het watersysteem en de beheerkosten.

Variant 5 zal daarom op 8 februari a.s. worden voorgesteld als voorkeursvariant in commissie SKK van HDSR ter advisering. Inspreken is voor iedereen mogelijk. Op 7 maart a.s. wordt deze variant ter besluitvorming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van HDSR. Wanneer het AB het plan goedkeurt gaat het de planuitwerkingsfase in.

In de planning loopt de planuitwerkingsfase van maart 2018 tot eind 2020. In deze fase zal de voorkeursvariant nader worden uitgewerkt, waarbij per deeltraject (A,B,C,D) met het gebied gekeken zal worden hoe de maatregelen kunnen worden ingevuld. Hierin moet met het gebied een balans in worden gevonden. Voor de benodigde gronden wordt gekeken of middels een kavelruil de benodigde gronden vrijgemaakt kunnen worden.

De realisatiefase (uitvoering) staat gepland vanaf eind 2020.

Voor de no-regret maatregelen Polsbroek en Lansing volgt in het voorjaar van 2018 een nadere uitwerking. Hiervoor zal ook contact worden opgenomen met de direct belanghebbenden en omwonenden, om hun wensen op te halen. De verwachting is dat voor deze maatregelen begin 2020 gestart kan worden met de realisatie.

Vervolgens wordt iedereen uitgenodigd aan de tafels achter in de zaal. Hier liggen kaarten met per deeltraject de uitwerking van variant 5. Het verzoek aan alle aanwezigen is om aan te geven wat hun wensen, vragen, opmerkingen zijn en deze door te geven. Deze kunnen dan als input door het waterschap worden meegenomen in de verdere uitwerking.

Marcel Wijstma dankt iedereen voor zijn aanwezigheid.

De gestelde vragen en opmerkingen zijn genoteerd en worden bij de planuitwerking gebruikt. Een aantal vragen wordt met de vragenstellers teruggekoppeld.